

СВЕТИ САВА – СВЕТИОНИК СРПСКЕ ЗЕМЉЕ

Сцена 1: Хор изводи Светосавску химну. Након тога излазе две девојчице са свећама у рукама и рецитују наизменично стихове песме ПРИЧА О СВЕТОМ САВИ Матије Бећковића, чији ће се стихови попут лајт мотива провлачити током приредбе.

РЕЦИТАЛ: Прича о Светом Сави, Бећковић (прве две строфе)

Кад је Свети Сава ишао по земљи;
Још пре свог рођења,
док се звао Растко,
као што иде и сада,
само га не видимо,
а можа је то било и доцније.
Кренуо је Савиним стопама,
ка Савином извору
на Савином врху,
куда и ми идемо,
јер другог пута и нема.

ПРИПОВЕДАЧ: Постоји у српском народу прича о младом принцу, која почиње овако....

У једном краљевству живели су краљ и краљица. Имали су двојицу синова и много кћери. Краљица је једне ноћи уснила чудан сан....

(На сцену излази краљица Ана, гледа сетно у даљину, а затим почиње да говори...)

КРАЉИЦА АНА: Уснила сам чудан сан. На пропланку шуме лежи тек рођено дете. Вуци га милују и причају му, име му је Растко.

Ја, Ана, бићу матери тог божијег детета! Вуци ће га штитити, птице разумети његов говор, а народ ће му се клањати.

Срби ће у њега као у свога Исуса гледати, и поколења далеко испред нас, његово ће име славити! Руке његове биће чудотворне, а реч свемоћна! Па нека буде тако!

(Краљица остаје на сцени. У једном тренутку појављује се анђеоло који у својим рукама носи мушко дете. Предаје га Ани, благосиља и одлази... Ову сцену прати музичка подлога.)

ПРИПОВЕДАЧ: После неког времена Ана роди мушко чедо које је заиста било чудо од детета, лепо и бистро. На крштењу дадоше му име Растко, да буде јак и велик попут хроста...

- 1 -

Сцена 2: Док приповедач говори излазе тројица дечака. Двојица се играју мачевима, а трећи седи са стране и чита. Када приповедач заврши са излагање трећи дечак чије је име принц Растко устаје и почиње да говори...

РАСТКО: Моје име је Растко. Припадам честитој лози Немањића. Најмлађи сам Немањин и Анин син. Ја сам очева снага и мамина нада. Волим своје родитеље свим срцем, али дубоко у себи кријем још једну љубав. То је љубав према Богу.

(Након ових изговорених речи дечак поново узима књигу и наставља са читањем. Његова браћа се и даље играју мачевима. Излазе Ана и Стефан и поносно гледају своју децу. У једном тренутку Стефан се обраћа својој жени...)

СТЕФАН НЕМАЊА: Видиш ли жено, како нам је дете кротко и чисто? Љуби сиротињу, као ретко ко, мрзи младићке песме и пијанке. Вукан је јак и напрасит, Стефан нежне природе, а Растко нека буде утеха душе наше и мелем. Њему се највише надам! Шта ће српска земља без

потوماка? Србији треба владар који ће српску земљу ујединити и оснажити, од паганске вере је у хришћанску преобратити. *(Показује на свог најмлађег сина.)* На његовој ћемо руци у старости легавши починути...

(Стефан и Ана одлазе са својим синовима. На сцену поново ступа приповедач.)

ПРИПОВЕДАЧ: Млади принц је за себе прижељкивао другачији живот. У сновима је видео лик Исуса Христа и одлучио је да крене његовим стопама. Без опроштаја напустио је своје ближње и нашао се на Светој Гори. Тамо је пронашао себе у лику и имену другог човека – САВЕ.

Сцена 3: *Младић Растко обраћа се Богу склопљених руку. Моли се... За ову молитву искоришћени су стихови Васка Попе који су неприметно прилагођени ситуацији.*

РАСТКО:

Пресветли Боже!*
Пружи ми један длан
да се у чаробном мору окупам.
Пружи ми други длан
да се слатког камења најједем.
И трећи длан ми пружи
да у гнезду стихова преноћим.
Приспео сам с пута
прашњав и гладан
и жељан другачијег света...

(Хор следећом композицијом указује на преобраћење принца Растка у монаха Саву.)

ПРИПОВЕДАЧ: Ова прича нема тужан крај. Она тек почиње! Принц Растко, њен главни јунак постаје Сава, наш духовни принц...

- 2 -

(На сцени се налазе Ана и Стефан Немања. Тужни су јер је њихов највољенији син побегао са двора. Убрзо им доносе писмо од сина. Отварају га и читају, а у позадини се чује глас принца Растка...)

САВА *(чита писмо)*:

Најдражи моји! Оче и мајко!

Бог ме је једне ноћи позвао. Дао сам му заклетву и одредио своју судбину. Жив се на двор не враћам! То је реч и заклетва Немањића. Мој пут је давно на небу записан. Ја сам од рођења слуга Свевишњи. Растко више нисам, ни Немањић. САВА је моје световно име. Оче, опрости ми! Увек си ме учио да слушам своје срце и будем искрен. Послушао сам те и сада сам срећан. Осећам спокој у души...

Воли вас ваш син Растко, сада слуга божији, Сава.

(Излазе поново две девојчице са свећама и говоре стихове Бећковићеве песме.)

РЕЦИТАЛ:

Кад је негде око Савинога дана
наишао Савином страном
напали су га пси,
као што и сада нападају
свакога ко се упути Савиним траговима.
Путник је најпре саставио три прста,
како је одредио да се и ми крстимо,
плашећи их законом
од кога су још више побеснели
а ни до данас нису узмакли.

Сцена 4: *Приповедач наставља са својом причом...*

ПРИПОВЕДАЧ: Име САВА одјекивало је српском земљом. Немања је изгубио сина, али су зато Срби добили Спаситеља. Свог српског Месију. Урезали су његово име у све своје приче и песме. Хиљаде очију гледало је у свети Савин лик и слушало његове речи...

(Извођење легенде о Светом Сави по сопственом избору. За ову прилику употребљена је легенда ОТАЦ И МАТИ СА ДЕТЕТОМ И СВЕТИ САВА.)

(Хор изводи следећу композицију. Након тога поново излазе девојчице са свећама и говоре стихове Матије Бећковића.)

РЕЦИТАЛ:

Онда се сагнуо да дохвати камен,
али камење беше замрзнуто,
свезано за земљу студеним синџирима,
јер беше јака зима,
као и ове године,
као и увек око Савина дана.

- 3 -

Већ су разносили Савина стопала,
Савин кук и Савин лакат,
по пределима и каљугама земље
због које је подељен свет,
кад је свети отпасао мач уста,
једино оружије које је носио
а које је и нама оставио,
говорећи ове речи:

*Нека је проклета она земља у којој су
пашчад пуштена, а камење свезано.*

(Излази на сцену светитељ Сава и обраћа се публици речима...)

САВА: У животу не постоји никаква дужност, осим дужности бити срећан. Човек је добар само онда када је срећан, када у себи осећа склад, када воли. То је рекао Исус и то је било његово једино учење на свету. Ако је душа срећна, онда је свеједно једе ли се проја или колачи, носе ли се драгуљи или рите, онда свет постаје место у коме влада љубав и мир. Такав мир ја желим српској земљи чији сам духовни спаситељ.

(Приредба се завршава извођењем песме ПЛАВА ПТИЦА, БАЛКАНИКА. Пева је хор, а и учесници приредбе. Сви држе упаљене свеће, а када се композиција заврши гасе их.)

КРАЈ

Професор српског језика: Милена Марковић
ОШ „Јован Јовановић Змај“
Смедерево